TUSAGASSIUTINUT NALUNAARUT

Nuuk, 09. oktober 2026

Metoiritsit meteorillu ilai 14-it inuianni immikkut eriagisassatut kingornussassatut inissinneqarneri

Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu (NKA) piffissami kingullermi Kalaallit Nunaanni kulturikkut aamma pinngortitami eriagisassanik immikkut ittumik nalunaarsuinermik suliamik ingerlataqarsimavoq, maannalu meteorit aamma meteorit aseqqukuinik 13-inik nalunaarsugaateqalerpoq. Nunatsinni kulturikkut pinngortitamilu eriagisassat Nunatsinni katersugaasiveqarnermut Inatsit tunngavigalugu Namminersorlutik Oqartussat piginnittuupput.

Nalunaarsuineq kulturikkut aamma pinngortitami eriagisassat pillugit ataatsimiititaliaq Nunatta Katersugaasivaneersunit sulisunik arfinilinnik aamma qulaani pineqartunut immikkut ilisimasalinnik avataaneersunik pingasuusunik ilaasortaaffigineqarpoq. Itsarsuarnisat soorlu naasut imaluunniit uumasut ujaranngornikut imaluunniit pisoqaannginnerullutik ujaranngutilersut imalunniit ujaqqat immikkuullarilluinnartut ilisimatusarnermut saqqummersitassatulluunniit piukkunnaateqartut Kalaallit Nunaanni nassaarineqartut nunatsinni kulturikkut pinngortitamilu eriagisassatut immikkut ittumik nalunaarsorneqarsinnaapput.

Nalunaarsorsimasut akornanni meteorit arfineq pingasut maannakkut Københavnimi, Statens Naturhistorisk Museum-imi (SNM) inissisimapput. Danmarkimi ilisimatusarnermut, ilinniartitaanermut aamma digitaliseeriinermullu Ministerip katersugaasiviit innersuussinerat tunngavigalu piginnittussaaneq Namminersorlutik Oqartussaniittoq akueraa.

Ukiorpaaluit Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu Statens Naturhistorisk Museumilu (SNM) katersugaasiviit akunnerminni katersaatit pillugit suleqatigiilluartareerput. Siornatigut suleqatigiinneq nangillugu maannakkut NKA aamma SNM akunnerminni meteorit ilaasa atukkiuneqarnissaat imaluunniit Nunatsinnut nuunneqarnissaat sulissutigivaat.

Pilersaarutaavoq ataatsimiitsitaliap meteorit allat aammalu katersat ujaraannanngornikut imaluunniit pisoqaannginnerullutik ujaraannanngulersut immikkorluinnaq ittut, soorlu Tunumi dinosaourit ilaat allallu katersat kulturimut oqaluttuarisaanermullu attuumassutillit nalunaarsorlugit allattussallugit.

Meteorit meteorillu aseqqukui ataani taaneqartut maannakkut Nunatsinni pinngortitami kingornussatut immikkut nalunaarsukkatut inissinneqarput:

1. Savik I
Inuianni immikkut eriagisassatut kingornussaq immikkullu oqaluttuarisaanermut pingaaruteqarluinnartoq, 3402 kg. Nassaarfik: Saveqarfik. Nassaartut: Inughuit, Knud Rasmussen, Peter Freuchen, 1913.

2. Agpalilik
Inuianni immikkut eriagisassatut kingornussaq, meteoriti immikkut oqaluttuarisaanermut tunngasumik takussutissalik, 20.140 kg. Nassaarfik: Agpalilik-halvøen. Nassaartoq: V.F.Buchwald, 1963

3. Northumberland
Inuianni immikkut eriagisassatut kingornussaq, 0,29 kg. Nassaarfik: Kiatak. Nassaartut: Inughuit, Knud Rasmussen, 1928.

4. Savik II
Inuianni immikkut eriagisassatut kingornussaq, 7.8 kg. Nassaarfik: Saveqarfik. Nassaartoq: Augo Suersaq, 1961.

5. Tunorput I
Inuianni immikkut eriagisassatut kingornussaq, 40 kg. miss. Nassaarfik: Meteorit-øen. Nassaartoq: Jeremias Petersen, 1984.

6. Tunorput II
Inuianni immikkut eriagisassatut kingornussaq, 151 kg. Nassaarfik: Meteorit-Øen.

7. Agpalilik-del
Inuianni immikkut eriagisassatut kingornussaq, meteoriti immikkut oqaluttuarisaanermut tunngasumik takussutissalik. Nassaarfik: Agpalilik. Nassaartoq: V.F.Buchwald, 1963

8. Thule I
Inuianni immikkut eriagisassatut kingornussaq, 48.5 kg. Nassaarfik:Wolstenholme Fjorden. Nassaartoq: James E. Conel, 1955

9. Thule II
Inuianni immikkut eriagisassatut kingornussaq, 4.5 kg. Nassaarfik: BMEWS-qaqqaata eqqaani, Pituffik Space Basemi. Nassaartoq: Jysk gårdejer, 1992

10. Savik III
Inuianni immikkut eriagisassatut kingornussaq, 19.5 kg. Nassaarfik: Saveqarfik. Nassaartoq: Vittus Qaerngaaq, 2002.

11. Innaanganermi meteoriti mikinerusunngorlutik siammarsimasut arlalissuit ataatsimoortut. Ataatsimoortut taakku inuianni immikkut eriagisassatut kingornussatut inissisimapput pingaarutillit, tassaammata qangarsuaq inughuarnit dorsetinillu sakkussiarineqartarsimasut.

12. Savik I B
Inuianni immikkut eriagisassatut kingornussaq, 21,9 kg. Nassaarfik: Saveqarfik. Nassaartut: Inughuit, Knud Rasmussen, Peter Freuchen, 1913

13. Ujarak I
Inuianni immikkut eriagisassatut kingornussaq, pingasut, katillugit 2,712 kg. ukioq nassaarfik 1975

14. Ujarak II
Inuianni immikkut eriagisassatut kingornussaq, 19,3 kg, ukioq nassaarfik 2003

Suliap tunngavii pillugit nittartakkatsinni atuarneqarsinnaapput:
https://nka.gl/katersugaasivik/qanganitsat-eriagisassat/inuianni-immikkut-eriagisassatut-kingornussat/

Annertunerusumik paasisaqarusukkuit attavissaq:

Daniel Thorleifsen, Nunatta Katersugaasiviani Allagaateqarfianilu pisortaq,
e-mail: daniel@natmus.gl

Frederik Fuuja Larsen, pisortap tullersortaa, katersugaasivimmi aqutsisoq,
e-mail: fuuja@natmus.gl